

Storyline "Familjen Bilgren"

Du har valt att jobba med trafik med hjälp av Storyline.

Denna Storyline vänder sig till årskurs 4–6

Eleverna får till en början möta familjen Bilgren som bor i Ringstorp. Familjen har många olika intressen, vilket innebär att de måste ta sig kors och tvärs över staden. Familjen tar i dagsläget bilen, vart de än ska åka. Eleverna får då fundera över hur mycket bilåkning det blir på en vecka och om det finns några alternativ. Ett alternativ är cykeln, vad behöver då familjen Bilgren för att cykla säkert? Eleverna formar själva en utbildning till familjen för att de ska kunna ta sig fram på cykel på ett säkert sätt. Nu är det dags att övertyga familjen, som redan nu oroar sig för miljö, hälsa och ekonomi, om att i vissa lägen finns det alternativ till bilen.

Det hela avslutas med att eleverna funderar över sina egna val av transportsätt. Hur påverkar deras val miljö, hälsa och ekonomi? Finns det några mer som behöver ha kunskaper om trafiken? Eleverna bjuder in och berättar om familjen Bilgren och deras nyvunna kunskaper.

Vad är Storyline?

Storyline är ett arbetssätt där vi jobbar med målen i form av en berättelse. Vi använder berättelsens form för att skapa sammanhang och engagemang för eleverna. Detta genom att eleverna lever sig in i olika karaktärer och arbetar med dessa som utgångspunkt. Arbetet är till största delen praktiskt. Handlingen utgör en röd tråd, som pedagogen för framåt genom nyckelfrågor, för att berättelsen ska behålla sitt pedagogiska syfte. Berättelsen ska rymma elevernas fantasi och kreativitet. Man kan säga att frågorna skapar berättelsens ramar, medan eleverna bestämmer innehållet och detaljerna.

Hur startar du?

I denna Storyline finns redan ramar och nyckelfrågor som du kan luta dig mot. Sen är det ditt ansvar som pedagog att ta vara på de möjligheter som just din grupp erbjuder.

- Vad är målen för Storyline?
- Läs igenom matrisen för Storyline för att få en överblick över handlingen.
- Läs igenom de förtydligande texterna till matrisen.
- Vilka material behöver du?
- Något du vill lägga till/ dra ifrån? Självklart kan du få in alla skolans ämnen i en Storyline, att arbeta ämnesövergripande ger en högre kvalitet.
- Gör en tidsplan.
- Informera gärna föräldrar/övrig personal om arbetssättet.

Din Storyline blir en succé!

För att lyckas med Storyline, finns det saker som du bör tänka på.

- Arbetet utgår från det eleverna redan vet. De ställer en hypotes. Ringa in de frågor de vill ha svar på. Sedan är det dags att ta reda på fakta.
- Elevens arbete ska exponeras på ett sätt som lyfter resultatet, det är viktigt att hela tiden ha små redovisningar för att stämma av och att arbetet har en mottagare.
- Läraren ger eleverna frihet, men det åtföljs av en mycket tydlig struktur.

Läs mer på www.storyline.se

Mål och sammanfattning av "Familjen Bilgren"

Syftet med denna storyline är att eleverna ska få inblick i de miljöproblem som dagens trafik ger upphov till, att de ska fundera kring sitt eget och familjens sätt att transportera sig samt att de ska få kunskaper för att i framtiden kunna göra egna aktiva val.

I Storyline ges möjlighet att bland annat arbeta med:

- Miljöfrågor
- Hälsöfrågor
- Människors attityder och värderingar.
- Hur det egna handlande påverkar vår miljö och andra människor
- Budskap i bilder och texter.
- Hur man argumenterar för en ståndpunkt
- Vad man kan göra för att påverka andra
- Samhällets ansvar för transporter, trafik och miljö
- Demokratiska processer
- Hur man tolkar och söker information, och hur man ser kritiskt på fakta.
- Att kunna avgränsa sin faktasökning
- Matematik
- Hur vårt språk kan användas och variera i olika situationer
- Hur man beskriver en person
- Ett praktiskt arbetssätt
- Inflytande och ansvar

Övergripande mål

Reducera utsläppen av hälsoskadliga ämnen från biltrafiken genom att förändra barns och ungdomars resvanor.

Detta mål ska uppnås genom att:

- öka kunskaperna om trafikens miljöpåverkan
- informera barn och föräldrar om de alternativ som finns till bilen och deras fördelar. Ur projektbeskrivningen "Barn och ungdomars resvanor". (Maria Magnusson 2009-04-15)

Instruktioner till planeringsmatrisen" familjen Bilgren"

Dessa instruktioner bör läsas tillsammans med planeringsmatrisen. Syftet med storyline är att eleverna ska fundera över hur valet av transportsätt kan påverka miljö och hälsa. Detta är inget som de funderar på i vanliga fall, så det är viktigt med tid för de funderingar som uppkommer. Låt dem gärna dra paralleller till föräldrar och andra vuxna för att starta en större diskussion kring trafiken. Det är också viktigt att allt eleverna gör ska ha en mottagare; en kompis, pedagogen, föräldrar.

Avsnitt 1

Storylinen börjar med att när eleverna kommer in i klassrummet så finns familjen Bilgren där. Det finns många olika roliga sätt att skapa familjen. Det kan vara dockor i fullstorlek som du gjort själv, fotografi av några ur personalen som klätt ut sig eller målade figurer. Fördelen med ett kort på familjen är att dessa personer kan komma in senare i storylinen. Du själv väljer helt fritt. Inspiration för att bygga karaktärer finns på www.storyline.se Låt eleverna ställa frågor, men svara inte utan ställ motfrågor typ; Vem tror du att det är? Vad tror du de gör här? Det bidrar till att bygga upp en spänning i klassrummet. När klassen har satt sig så är det dags att läsa upp bilaga 1/brev 1 från familjen. Är det så att du vill att familjen säger någonting mer under storylinen så är det fritt fram att själv skapa.

Avsnitt 2–3

Nu ska eleverna lära känna familjen Bilgren. Detta genom att de delvis själva skapar karaktärerna. Var noggrann med att dokumentera hela tiden för att eleverna själva ska se vad de gjort. Informationen om familjen är knapphändig eftersom vi tror att det ger dig och dina elever större utrymme för fantasin. Ställ nyckelfrågorna, låt eleverna tänka själva eller tillsammans, sammanfatta i hela klassen och skriv upp på stora papper. Dessa sätter du upp i klassrummet. Utgå från de förslag som kommer upp och fördjupa er så mycket som ni tycker är lagom. Integrera gärna fler arbetsområden och ämnen.

I avsnitt 2 ska eleverna avsluta med att redovisa om varsin familjemedlem, gärna muntligt och bildligt. Finns det någon elev som behöver en annan uppgift så kan den t.ex. skapa familjens hus, som kommer vara grund till nästa uppgift.

Avsnitt 3 avslutas med en karta över hur familjens resor ser ut. Familjens boende i mitten, med bilder på jobbet, skolan, fritidsaktiviteterna. Fördjupa gärna med stickspår och mer fakta om arbetslivet och olika fritidsaktiviteter.

Avsnitt 4–6

Familjen Bilgren hör av sig igen (Bilaga 1/Brev 2), denna gång har de ett problem. Hur ska de hinna med att skjutsa till och delta i alla aktiviteter de vill. Dessutom är mamman i familjen orolig för följderna av allt bilåkande. Vad behöver vi göra för att hjälpa familjen Bilgren? Nu ska kartan över familjens resor bli mer informativ. Var ligger de olika aktiviteterna? Vilka dagar och tider? Hur långt är det till de olika aktiviteterna? Utgå från elevernas erfarenheter. Hur tar man reda på var och när man kan gå på olika aktiviteter? Jobba gärna med skala och kartor, låt även eleverna ringa och fråga. Nu är det dags att lägga upp veckan för familjen, varje elev får ett schema (utforma gärna en mall tillsammans – hur gör man ett schema?) och post-it lappar. Alla gör ett schemaförslag, hinner alla med att göra det de vill. Om eleven väljer att ta bort något förslag, så ska det finnas en tanke bakom. Förslag på fördjupning: Vad är rättvisa? Finns det andra värden än att gå på styrda aktiviteter? Låt sedan varje elev berätta kort om sitt förslag i en grupp. Gruppen kommer sedan överens om ett gemensamt förslag (Gärna efter en diskussion, där alla sätter sig in i varsin familjemedlems situation). Gruppen berättar för klassen om förslaget. Ett förslag lottas/väljs sedan ut.

Avsnitt 7–9

Eleverna ska nu titta på skillnaden mellan att använda bil och alternativa färdmedel. Vi vill att eleverna ska få upp ögonen för att bilpendlande är ett problem för miljö, ekonomi och hälsa. Försök att få eleverna att komma på så många olika sätt som möjligt. Det är viktigt att eleverna sedan får gissa och fundera över hur mycket och hur dessa faktorer påverkas, detta gör att de blir mer motiverade att ta reda på hur det verkligen ligger till. Eleverna får räkna på antal mil bilen åker per vecka och bensinförbrukningen. Utifrån dessa siffror, så kan gruppen räkna på ekonomi och miljö. Grupperna delger sedan varandra, uppmuntra dem att översätta siffror och statistik till något överblickbart, som hinkar eller badkar. Efter eleverna har tittat på bilens nackdelar, så är det dags att fråga om familjen har något alternativ. Titta sedan på de olika alternativens för och nackdelar, gör gärna en lista med plus och minus. Låt sedan varje elev gestalta varsin familjemedlem och försöka att sätta ihop sin vecka så bra som möjligt med tanke på miljö, ekonomi och hälsa. Till sin hjälp så är det lämpligt med tidtabeller, väg- och cykelkartor. Alla som sedan har samma familjemedlem sammanstrålar och kommer överens om de bästa färdmedlen. Sedan måste hela familjen jämkas, antingen i helklass eller i grupper. Viktigt med argument och att lyssna in kompisarnas åsikter. Nu när eleverna är pålästa på både bil och alternativa färdmedel så är det dags att övertyga familjen Bilgren. Poängtera gärna att eleverna funderar över det som är bra med att åka bil, så att de är beredda på att kunna möta varje argument. Finns det något problem med alternativa färdmedel? Vem ska eleverna kontakta för att förbättra förutsättningarna för familjen? Bestäm att mötet med familjen är vid en specifik tidpunkt, och då ska varje elev komma förberedd för att argumentera och övertyga. Här är det absolut roligast om familjen kommer in live, och kan argumentera emot eleverna.

Avsnitt 10–11

Detta avsnitt kan man ta med eller utesluta. Det handlar om färdigheter på cykel, och är ett praktiskt moment i storylinen. Förhoppningsvis har eleverna valt att delvis använda cykel som färd sätt för familjen Bilgren. Vad behöver nu familjen för att cykla säkert? Diskutera teoretiska och praktiska kunskaper, yttre faktorer, säker cykel (bilaga 2), mm. Det är även viktigt att prata om vid vilken ålder det är lämpligt att cykla i trafiken (rekommenderad ålder är 12 år). Hur ser cykelvägen ut? Låt sedan klassen göra en praktisk och teoretisk lektion för familjen Bilgren. Lektionen kan sedan genomföras med en annan klass, eller vid redovisningen av arbetet för föräldrarna (Som ett inslag vid föräldramötet, Trafikmässan) - uppskattas säkert av både föräldrar och elever). Avsnittet avslutas med ett brev (bilaga 1/brev 3) från den nöjda familjen Bilgren

Avsnitt 12

Nu är det dags att koppla arbetet till elevernas egen vardag. Eleverna gör nu ett eget schema över sina egna/familjens transporter (Bilaga 3). Funderar argumentation för alternativa färd sätt på dem själva? Kan de förändra sina egna/familjens transporter med tanke på miljö, ekonomi och hälsa? Hur mycket kan hela klassen göra för miljön? Hur mycket pengar kan klassen spara på alternativa färd sätt? Vart skulle klassen kunna åka på skolresa för de sparade pengarna? Vad skulle klassen kunna sätta upp för mål för en bättre hälsa genom att röra på sig varje dag?

Avsnitt 13

Det hela ska avslutas med någon form av redovisning, där klassen bestämmer sig för vilka som ska bjudas in. Föräldrar, politiker, stadsplanerare, pedagoger och elever från andra skolor och tjänstemän från kommunen är lämpliga deltagare. Vi, Teknik- och miljöpedagoger skulle också uppskatta att få delta. Klassen väljer själv vilka delar som ska visas upp. Det finns mycket att berätta om; Vad är en Storyline, familjen Bilgren, mer praktiska övningar som debatt om färd sätt, träna färdigheter på cykel, komma överrens om ett transportkontrakt med sina föräldrar, önskemål till kommunen om förbättringar i närmiljön.

Avsnitt 14

Eftersom det här är ett helt nytt material och arbetssätt för oss, så är vi oerhört beroende av feedback från er som använt materialet. Hur gick det? Styrkor och svagheter? Någon som bör läggas till eller dras ifrån? Arbetsinsatsen – kräver det mycket extra kraft eller går det att väva in i det vardagliga arbetet? Tror du på någon beteendeförändring hos eleverna och de som kom på trafikmässan? Hur lång tid tog arbetet? Vi är oerhört tacksamma om det kommer återkoppling via e-post fredrik.kearey@orebro.se

Bilaga 1

Brev 1 från familjen Bilgren

Hej!

Vi är familjen Bilgren. Vi bor i [en plats nära er skola] och trivs bra här i vårt hus. Vi flyttade hit för tre år sedan, därför att jag skulle börja jobba på Atlas Copco. Min man som är lärare, fick jobb på Virginska skolan. Det finns många mysiga barn i vårt bostadsområde. Så våra barn fick kompisar ganska fort. Just nu så cyklar de runt på gatan utanför. Skolan, (er skola), som barnen går i är toppen. Klasskompisarna är schyssta och vi tycker att lärarna är bra också. Vi är en familj som har många olika intressen, så det blir en del skjutsande. Just nu har vi en Saab, som åker många mil i veckan.

Ha det så bra!

Brev 2 från familjen Bilgren

Hej igen!

Vad kul att ni har lärt känna oss så väl! Speciellt nu, när vi måste be er om hjälp. Vi har ju problem att få ihop vår vardag. Jag och min man jobbar ganska mycket. Jag jobbar heltid, medan han är ledig på fredagar för att barnen inte ska få så långa dagar utan sin mamma och pappa. Det som är så fantastiskt är att vi alla i familjen har så många intressen. Vi lär oss jättemycket och det händer så mycket roligt på fritiden. Men som det ser ut nu så får vi inte ihop det. När jag är iväg på jobbet, så ska barnen skjutas till sina fritidsaktiviteter och min man ska handla mat. Hur ska det här gå till? Som det ser ut idag, så tar vi bilen överallt. Det går fort och är skönt. För ibland är det kallt ute. Jag kan tänka mig att låta bilen stå mer, för det kostar massa pengar, det är absolut inte bra för miljön och det är viktigt att röra på sig. Men min man och barnen vill helst ta bilen. Jag skulle vilja att ni hjälper mig så att alla blir nöjda och glada.

Vi hörs!

Brev 3 från familjen Bilgren

Hej mina vänner!

Fantastiskt! Min familj är som förbytt. Vi är inte så stressade över att vi behöva skjutas överallt. Det är bra att inte vara stressad, jag blir en mycket snällare mamma då och kan hitta på mer kul saker med familjen. Igår drog vi allihop till Gustavsvik och badade hela kvällen. Jag skulle dyka från trean, det var i och för sig inte en så bra idé känner jag idag. Vi spara just nu pengar till en resa vi ska göra nästa sommar, det går faktiskt lite lättare när inte vårt bensinkort används så mycket. Dessutom så känner åtminstone jag att jag har kommit igång med min träning, det gör mig mycket piggare. Till och med min man och mina barn är nöjda med våra förändringar av

ÖREBRO

färdsätt. Det hela blir ju bara bättre av att vi hjälper till att vara rädda om vår viktiga miljö! Tusen tack klassen! Jag hoppas att ni som är så kloka sprider vidare er visdom till andra som inte förstått hur viktigt det är att ta hand om oss själva och vår vackra planet!

Många kramar från familjen Bilgren!

Bilaga 2

Bra länkar

www.trakverket.se

För de äldre eleverna och deras pedagoger finns Trafikverkets sajt ”Don´t drink and drive”, bl.a. fakta och kostnadsfritt skolmaterial för dialog och reflektion om alkohol i trafiken.

www.trafikforlivet.nu

www.mopeden.nu

www.trafiksakraskolan.se

www.ntf.se

www.cykelhjalarna.se

Tips och hjälp

- Låna skolcyklar. Gratis utkörning/hämtning. Kontakta Fordonsteknik (ank. 22 24).

Boka senast två veckor innan ni behöver cyklarna.

- Bilkåristerna
- Cykelfrämjandet
- NTF